

Ikt. sz.: KVB-42/52-7/2023.

KVB-15/2023. sz. ülés
(KVB-29/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Költségvetési Bizottságának**
2023. november 2-án, csütörtökön, 9 óra 04 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Hozzászólások, vélemények</i>	6
<i>Dr. Adorján Richárd reflexiója</i>	9
<i>Határozathozatalok</i>	19
<i>Egyebek</i>	19

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/5387. szám)
(Kormány - pénzügyminiszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
Nemzetiségi napirendi pont!
Uniós napirendi pont!

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Vajda Zoltán (MSZP), a bizottság elnöke
Szabó Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Törő Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Ander Balázs (Jobbik), a bizottság alelnöke
Herczeg Zsolt (Fidesz)
Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz)
Dr. Szűcs Lajos (Fidesz)
Dr. Hargitai János (KDNP)
Tóth Endre (Momentum)
Ritter Imre (nemzetiségi képviselő)

Helyettesítési megbízást adott

F. Kovács Sándor (Fidesz) Herczeg Zsoltnak (Fidesz)
Kara Ákos (Fidesz) Szabó Zsoltnak (Fidesz)
Barcza Attila (Fidesz) Törő Gábornak (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz) dr. Szűcs Lajosnak (Fidesz)
Dr. Szűcs Lajos (Fidesz) távozása után dr. Szeberényi Gyula Tamásnak (Fidesz)
Bakos Bernadett (LMP) Ander Balázsnak (Jobbik)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Bósi Ferenc bizottsági főmunkatárs
Dr. Kocsis-Birinyi Georgina bizottsági munkatárs

Meghívott

Hozzászóló

Dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)

Megjelent

Bálint Ágnes osztályvezető (Pénzügyminisztérium)
Gajdán Viktor parlamenti titkár (Pénzügyminisztérium)
Tréber Tibor parlamenti titkár (Pénzügyminisztérium)
Dr. Simon Barbara főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok mindenkinek! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, a sajtó munkatársait és mindenkit, aki itt van. Az ülést megnyitom.

Bejelentem azt, hogy F. Kovács Sándort Herczeg Zsolt, Kara Ákost Szabó Zsolt, Barcza Attilát pedig Törő Gábor urak helyettesítik a mai ülésen, és ezzel azt is meg tudom állapítani, hogy az itt lévőkkel meg a helyettesítésekkel együtt a bizottságunk határozatképes.

A napirendet kell elfogadnunk, amit megküldtünk a kollégáknak e-mailen. Arról szavazunk, hogy ki ért egyet a napirendi javaslattal. Kérem szépen, most szavazzunk erről! (Szavazás.) Ez megtörtént, és meg tudom állapítani, hogy a bizottságunk egyelőre 12 igennel, egyhangúlag elfogadta a napirendi pontjainkat.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Az egyetlen és első napirendi pont Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat részletes vitájának lefolytatása kijelölt bizottságként. Ennek a tárgyalását megnyitom.

Szeretném jelezni, hogy a pénzügyminiszter úr képviseletében szeretettel köszöntöm dr. Adorján Richárd költségvetésért felelős helyettes államtitkár urat, illetve Bálint Ágnes osztályvezető asszonyt és kollegáikat, akiket szintén ott látok, mindenkit szeretettel köszöntök.

Az Állami Számvevőszék kapcsolódó jelentése a parlament honlapján a törvényjavaslat mellett megtalálható, a törvényjavaslat általános vitája pedig október 26-án volt a plenárison.

Szeretnék valamit elmondani önöknek. Én terveztem, sőt meg is hívtam dr. Juhász Edit asszonyt, aki a Magyar Energetikai- és Közmű-szabályozási Hivatal elnöke, én írtam számára egy levelet, még dátumot is tudok mondani, október 26-án, ahol szeretettel meghívtam őt. Érveltem, hogy miért kellene, hogy eljöjjön, és azt kértem, hogy tisztelje meg a bizottságunkat az ő jelenlétével, sőt, kérdéseket is írtam neki, amelyek kapcsolódnak a zárszámadáshoz, mégis mint az ő intézményükhöz. 13 - milyen szép szám - kérdést tettem föl neki. Pozitívum, hogy választ kaptam; negatívum, hogy elnök asszony nincs itt. A választ 31-én kaptam kézhez, ahol elnök asszony ugyan hosszasan írt, másfél oldalban, de tartalmilag elég gyengusra sikeredett a válasz, mert érdemi, tételes válaszokat a kérdéseimre... Azt gondolom, ha önök megnézik, és majd meg tudják nézni, mert ahogy a leveletem is föltettük a honlapunkra, természetesen a választ is föltettük vagy föl fogjuk tenni mindjárt a honlapunkra, ha van kedvük, nézzék meg, hogy hogyan kell úgy írni másfél oldalt, hogy szavak, betűk és mondatok alkotják a levelet, de kevés dolog van benne. Úgyhogy elnök asszony nincs itt, és elég lazára sikeredett a válasza. Szerettem volna, ha önök ezt itt tudják az ülés elején.

És akkor visszatérve arra, hogy mi történik most. Két szakaszban fog zajlani ennek a vitája. Az első szakaszban a törvényjavaslat egésze vonatkozásában kell lefolytatnunk a részletes vitát, vizsgálva azt is, hogy az megfelel-e a határozati házsabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak, azaz, hogy a törvényjavaslat megfelel-e az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai

követelményeknek, illeszkedik-e a jogrendszer egységébe, megfelel-e a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, valamint hogy megfelel-e a jogalkotás szakmai követelményeinek.

A részletes vita első szakaszát megnyitom. Máris át fogom adni a szót tisztelettel helyettes államtitkár úrnak, akit megkérek arra, hogy tájékoztassa a bizottságot az előbb elhangzottakkal összefüggésben is a törvényjavaslatról, azt követően pedig a bizottság tagjai majd ismertethetik véleményeiket. Már most jelzem, hogy a részletes vitáról szóló jelentésben szereplő írásbeli vélemény és a jelentésről való szavazást követően kisebbségben maradt képviselők véleményének írásbeli változata csak olyan elemeket tartalmazhat majd, amelyek itt az ülésen elhangzottak. Na, akkor ezt elmondtam, de most már öné a szó, államtitkár úr. Parancsoljon!

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm én is a bizottságot. Tisztelt Elnök Úr! A feltett kérdésre igennel tudok válaszolni. Tehát az előterjesztő véleménye szerint megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe, megfelel a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, és megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek a benyújtott törvényjavaslat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bővebben nem kíván mondani semmit a zárszamadásról, ennyit akart elmondani, ezt tudomásul veszem.

Kérdezem, hogy a bizottság tagjai közül kinek vannak véleményei, kérdései. *(Jelentkezések.)* Én már is látok ilyen, és szeretettel át is adom a szót Szűcs Lajos képviselőtársamnak.

Hozzászólások, vélemények

DR. SZŰCS LAJOS (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Akkor én szeretném elmondani a többségi véleményt ebben a mostani bizottsági vitaszakaszban.

Mindannyian tudjuk, hogy a tavalyi esztendő egy igen kemény és komoly gazdasági következményekkel járó időszak volt életünkben. A 2022 februárjában kirobbant orosz-ukrán háború igencsak váratlanul ért bennünket, és rendkívül komoly pénzügyi, társadalmi hatásai voltak, amit a brüsszeli szankciók csak tovább fokoztak. A háború kitörésével sajnos megszakadt a Covid-vírus utáni gazdasági fellendülés időszaka, és beköszöntött az energiaválság és a szankciós infláció időszaka.

Elmondhatjuk, hogy a kedvezőtlen körülmények ellenére a magyar gazdaság 2022-ben 4,6 százalékkal bővült, ami az uniós átlagnál 1,2 százalékponttal jobb teljesítmény. *(Ander Balázs megérkezik az ülésre.)* Hazánk relatív fejlettsége pedig az uniós átlag 77 százaléka emelkedett a tavalyi évben, tehát e rendkívül nehéz időszakban is folytatódott a felzárkózás a fejlettebb uniós államokhoz. Ezen túlmenően mind a foglalkoztatás, mind a beruházások rekordmagas szinteket értek el.

Szeretném azt is hangsúlyozni, hogy Magyarország ezen gazdasági eredményeket annak ellenére érte el, hogy hazánk nem részesedett az EU-s helyreállítási forrásokból, és így Brüsszel igen komoly versenyhátrányba hozott bennünket a többi uniós tagállammal szemben.

2022-ben a kormány támogatta a nyugdíjak vásárlóerejének megőrzését, a 13. havi nyugdíj visszaépítését, a családokat megillető adó-visszatérítést és a 25 év alattiak adókedvezményét. A jelentős mértékű minimálbér-emeléssel és a közszférában történt bérrendezéssel is enyhíteni kívánta a kormány a háztartások terheit.

A munkanélküliségi ráta 3,6 százalékra csökkent egy év alatt. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak bruttó átlagkeresete 17,4 százalékkal haladta meg az

egy évvel korábban. Az egész év tekintetében a fogyasztói árak 14,5 százalékos emelkedése mellett így 2,6 százalékos mértékű volt a nettó reálbérek növekedése.

A kormány Magyarország békéjének és biztonságának megőrzése, az energiaellátás biztosítása, a családok védelme, a haderőfejlesztés és a rezsicsökkentés megőrzése érdekében két új alapot, egy Rezsivédelmi Alapot és egy Honvédelmi Alapot hozott létre 2022-ben. A Rezsivédelmi Alap célja a drasztikus és kiszámíthatatlan világpiaci energiaár-emelkedés hatásainak pénzügyi lehetőségekhez mért mérséklése, a rezsicsökkentés eredményeinek megőrzése, ezáltal a családok anyagi biztonságának és energiaellátásának biztosítása volt. A Honvédelmi Alap célja volt csökkenteni a régióban kialakult háború biztonsági kockázatait, megeremteni a további honvédelmi fejlesztések forrásait, valamint megerősíteni hazánk fizikai biztonságát.

A két alap fedezetét döntően azoknak a cégeknek a befizetései tették ki, amelyeknél a piaci folyamatok hatására jelentős, extra profit keletkezett. Így a Rezsivédelmi Alapba kerültek az energiaágazat befizetései, a bányajáradék, a légitársaságok hozzájárulása és a távközlési adó, amelyeket még a központi költségvetésnek ki kellett egészítenie. A Honvédelmi Alap tekintetében pedig a pénzügyi szervezetek befizetései, a pénzügyi tranzakciós illeték és a biztosítási adó jelentett fedezetet.

Mindezekre való tekintettel kérjük a bizottságot, valamint a parlamentet a törvényjavaslat elfogadására. Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselőtársamnak. Kérdezem, hogy államtitkár úr szeretne-e reagálni máris az elhangzottakra. Meglepődnék, ha nem értene vele egyet, de öné a lehetőség, hogy reagáljon. Parancsoljon!

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Nem, egyelőre még követem a vitát, és majd a végén.

ELNÖK: Bocsánat! Megijedtem, hogy nem ért egyet, de rosszul hallottam. Rendben van. Viszont egy helyettesítést máris bejelentenek. Egyrészt Ander Balázs alelnök úr megérkezett, és máris helyettesíti Bakos Bernadett képviselőtársunkat. Úgy láttam, hogy alelnök úr gombot akart volna nyomni, de megelőztem. Öné a szó. Parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Noha a Pangloss mesteri alapelveket követő kormánypárti narratíva szerint a lehetséges világok legjobbikában élünk, s gyakorlatilag minden rendben van, ezzel ellentétben a Jobbik-Konzervatívok véleménye más, és ezért a 2022-es költségvetés végrehajtása miatt sok dicséret nem illeti részünkről a kormányt.

Azt viszont még a zárszámadásban is elismerik önök, hogy összességében mintegy ezermilliárdos tervezési hiba csúszott a költségvetésbe, mert hibásan mérték fel a makrogazdasági folyamatokat. Ha példának okáért az inflációs és a kamatpályát nézzük, akkor ezeknél 550 milliárd forintnyi összeget tévedtek a tervezés során. Amit 2021-ben elfogadtunk, végül nagyon nem hasonlít a most tárgyaltra, hiszen időközben rendeleti úton hatvanszor módosították az eredeti büdzsét, mintegy 2600 milliárd forintnyi összeget átmozgatva. Ennek ellenére nincsen felelőse a magyar embereket roppant súlyosan érintő problémáknak.

A forint euróhoz viszonyított árfolyama nem valamiféle elháríthatatlan külső adottság, tragikus vis maior miatt vált a 2010-es esztendőben tapasztalt 266-os szintről mostanra 380 felettivé. Őszinte magyarázatot itt is hiába várnak a magyar családok a kormánytól vagy az MNB-től, akárcsak az úgynevezett háborús infláció kapcsán.

Amellett, hogy az árfolyamgyengülés és az infláció mindent átírt, volt egy másik hozadéka, hiszen a megugró árak megugró áfabevételeket jelentettek a kormányzat számára, csak hogy ez más olvasatban a magyar családokra kivetett 1000 milliárdos kormányzati különadóként is felfogható.

Az infláció kapcsán is elképesztő erőfeszítéseket tett az állami propaganda, hogy azt egy az egyben az orosz-ukrán háborúra kenjék. Arra viszont már nincs érdemi válasz, hogy máshol - például Romániában - akkor miért jóval alacsonyabb a pénzromlás mértéke, mint idehaza.

Arra is hiába várják a választ a magyar családok, hogy miként fordulhatott elő egy alsó hangon 40 százalékos élelmiszerár-infláció egy olyan alapvetően kiváló agráradottsággal rendelkező országban, mint hazánk, s kerülhettünk be - horribile dictu - a legrosszabb számokkal rendelkező államok top 10-es szégyenligájába.

Az ígéretetek szerint lassan be kellene érniünk Ausztriát, de mostanra egy folyószámlával bíró átlagos magyar polgár 40 ezer forintnyi mínusszal zárja a hónapot, és a családok több mint 40 százaléka számára igen súlyos vagy megoldhatatlan gondot jelentene egy elromlott háztartási gép - hűtőszekrény, mosógép - cseréje, mert ennyi megtakarítással sem rendelkezik, azt ugyanis felzabálta az infláció.

A gyengülő forintárfolyam, valamint a brutális államadósság miatt befizetendő extraadók legfőképpen a gyermekes családokat sújtják. A 27 százalékos rekordáfa még a gyermekneveléshez szükséges cikkeken - pelenka, bébiétel - is ott van, s ezt szomorúan nevezhetjük egyfajta büntetőadónak, ami egyre lejjebb löki Magyarországot azon a demográfiai lepusztulási lejtőn, aminek következtében pár évtized múlva jó, ha 7,5 millióan leszünk, s amely népesedési csődhelyzet olyan brutális társadalmi problémákat fog eredményezni, amibe ugyan jobb bele nem gondolni, de mégis egyre inkább muszáj lesz a következményeivel foglalkozni.

Messzemenően egyetértünk a saját sorsukért felelősséget vállaló többgyermekes nagycsaládok széles körű támogatásával, de demográfiai fordulatot elérni csak akkor lehet, ha üzennek a még gyermekteleneknek, illetve azoknak, akiknek van már egy gyermeke, de vágnának egy másodikra is, csak hogy a szülőföldön való boldogulás nehézségeit látva ettől elriadnak.

A kormányzati tervek 5400 milliárd áfabevételt vártak, ehelyett 6800 milliárd folyt be a költségvetésbe. A Jobbik-Konzervatívok véleménye szerint egy ekkora pluszösszegnek csupán az ötödéből is meg lehetett volna oldani a másfél évtizede befagyasztott családi pótlék megduplázását, amely kiegészítő összeg családi kártyára érkeztetett volna.

De szükségesnek érezzük egy állami háttérű bérlakásépítési program beindítását, vagy példának okáért a kalandvágyból még nem külföldre kényszerült munkanélküliek ingyenes átképzését, hogy a munkaerőhiányra hivatkozva ne azon morfondírozzon a hatalom, hogy miként hozzanak hazánkba 2030-ig 500 ezer új munkavállalót, a harmadik világ ázsiai migránsmunkásait, akik igenis elveszik a magyarok munkáját, valamint letörik a béreket. A Jobbik-Konzervatívok álláspontja szerint az, hogy a kormány könnyűvé tette az ázsiai migránsmunkások behozatalát, igen veszélyes folyamatoknak ágyaz meg. A magyar dolgozók lecserélése semmiképpen sem nemzeti érdek.

Szólni kell az államadósság alakulásának negatív tendenciáiról is. Az elmúlt 13 év alatt nem sikerült megoldani ezt a problémát. A balliberális időszak végén évente kamatteherként kilapátolt 1000 milliárd forint mostanra 2100 milliárd fölé ugrott, s egyes piaci elemzők prognózisa szerint ez az elkövetkezendő években akár 2500-3000 milliárd forintba is emelkedhet.

Külön aggasztó, hogy a devizarész, tehát a külföldnek való kivettség is növekszik. A magyar életerőt folyamatosan apasztó döbbenetes államadósságsarc nagyságát jól

érzékelte, hogy az egész oktatási rendszerre költ annyit a magyar állam, mint erre a költségvetési tételre.

Ha bölcs és előrelátó politikával sikerülne azt a kiadási sort a felére csökkenteni, lenne lehetőség az egészségügy hathatós rendbetételére, a nemzetstratégiai ágazatnak tekinthető és a magyar jövőt jelentő oktatási szektor fejlesztésére, a nemzet napszámosságát megalázó nyomorúságos pedagógusbérek Brüsszel nélküli, nemzeti erőforrásból történő emelésére, de kézzelfogható mértékű bérlakásépítési programra vagy éppen az általunk többször javasolt családi kártya bevezetésére is. Ehhez azonban a magyar gazdaságot patrióta, szuverén pályára kellene állítani, hogy az végre ne legyen olyan mértékben kiszolgáltatva a külföldi szereplők irányába, mint jelenleg. Külső megoldás helyett - nyugati multik vagy kínai cégóriások - végre bízni kellene a magyar emberekben.

A szülőföldön való boldogulás joga minden honfitársunknak jár, azonban a tárgyalt zárszámadás is alátámasztotta, hogy a tavalyi költségvetés sem erről szólt. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Itt a testbeszédből ítélve azért meglepődnék, ha teljes egyetértés lenne, úgyhogy államtitkár úr, öné a lehetőség, hogy válaszoljon ezekre, vagy reagáljon.

Dr. Adorján Richárd reflexiója

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen az elhangzott kritikákat. Igen, természetesen a kormány részéről ezekkel nem tudok sajnós egyetérteni, és egy pár érvet engedjenek meg, hogy elmondjak, amik már részben elhangzottak a plenáris vitán is, illetve a zárszámadási kötet, annak indokolása, a fejezeti kötetek is tartalmazzák e tekintetben a kormány álláspontját, illetve azokat a tényeket, amelyek ezeket részben vagy egészben, azt gondolom, hogy cáfolják.

Arról, hogy tervezési hiba történt a 2022. év tekintetében, én azt gondolom, ha úgy nézzük, hogy az valósult-e meg, amit a költségvetési tervezéskor elgondoltunk, akkor a válasz valóban az, hogy nem. Ha azt kérdezzük, hogy ennek mi az oka, akkor azért nagyrészt belátható intuitív módon is, de ez egész Európában így jelentkezett, hogy sajnós egy olyan háború robbant ki Oroszország és Ukrajna között, amit senki nem láthatott előre. Ez 2022 februárjában volt, tehát már a tárgyév során. Akkor sem tudta volna semmilyen kormány megtervezni ennek a következményeiként a gazdaság alakulását, ha a tervezés nem tavaszi, hanem őszi időszakra esik. Tehát ez nem a tavaszi tervezés következménye, hanem egyáltalán ennek a ténynek.

Úgy gondolom, hogy ami viszont e tekintetben mégis jó hír, az az, hogy a költségvetési hiányt, ami azért egy költségvetésnek talán mégis a legfontosabb paramétere, egészen jól sikerült megtervezni és az év során végrehajtani. 2021-ben, amikor terveztük a '22-es költségvetést, akkor 5,9 százalékos hiányt terveztünk, majd 2021 végén a kormány, felismerve azt, hogy már csökkenő hiányszintek... Az történt, hogy 2020-ban minden országban egy magas hiány alakult ki a Covid-járvány miatt, hiszen leállt a gazdaság egy időre, utána nehezen indult be, a bevételek csökkentek, ellenben többletkiadásokkal kellett ezt a szituációt valahogy orvosolni. Ebből a 2020-as szintű magas hiányból minden európai országban fokozatosan tudtak visszajönni a kormányok. Így történt ez Magyarországon is. De felismerve, hogy ezek a számok azért még mindig nagyok, 5,9 százalékról 4,9 százalékra módosította a hiánycélt a kormány. Ha azt nézzük, hogy mennyi valósult meg ebből, akkor azt látjuk, hogy ugyan 6,2 százalék az úgynevezett headline hiány, ami kialakult, tehát az Unió felé lejelentett hiány, ez azonban úgy áll össze, ha megnézzük a szerkezetét, hogy 5 százalék, ha úgy

nézzük, a normál hiány, és volt egy 1,2 százaléknyi olyan kiadás, ez az úgynevezett különleges gázkészlet beszerzése tavaly nyáron, ami egy egyszeri, egy olyan, ellátásbiztonságot szolgáló kiadás volt, ami, azt hiszem, hogy abban a szituációban teljesen érthető volt, hogy a kormány nem kívánta ezt a kockázatot a társadalom felé felvállalni, hogy esetleg nem lesz elegendő gáz a téli időszakban.

Tehát azt tudom mondani, hogy szinte egészen pontosan teljesült a hiánycél, leszámítva ezt az egyszeri nagy kiadási tételt.

Ami a hatvanszor módosított költségvetést illeti, ez is többször elhangzott már, de itt muszáj helyesbítenem. Az államháztartási szabályrendszer az Országgyűlés által elfogadott államháztartási törvény szerint minden kormánynak meghatároz olyan hatásköröket, hogy milyen tekintetben tud a kormány saját maga döntést hozni az elfogadott költségvetés keretein belül, és mi az, amilyen tekintetben nem lehet ezt meghozni.

Ami a legfontosabb olyan hatáskör, amivel a kormány nem rendelkezik, hogy új kiadási előirányzatot teremtsen, tehát ezt csak az Országgyűlés tudja. Azt viszont az államháztartási szabályok lehetővé teszik, hogy a kiadási előirányzatok között átcsoportosítson megfelelő esetekben, így különösen a tartalék-előirányzatokat átcsoportosítással a megfelelő címekre, a megfelelő célokra elköltse. Azt gondolom, hogy ez a tartalékok normális felhasználása.

Tehát amikor megjelenik egy ilyen kormányhatározat, ami a tartalékok elosztásával foglalkozik, akkor az nem a költségvetés módosítása, hanem az államháztartási szabályok keretein belül a kormány döntését tükrözi változatlan törvényi költségvetés mellett.

A 2600 milliárd forint többletbevétel nagyjából az, ami valóban az előirányzathoz képest 2022-ben megjelent. Az elhangzottak alapján ebből gyakorlatilag a lakosság nem részesült. Én kigyűjtöttem magamnak, hogy mik voltak azok az extrakiadások, tehát a terven felüli kiadások, amelyek a lakosság valamely szegmensének közvetlenül visszajutottak.

A nyugdíjkiadások 628 milliárd forinttal lépték túl az előirányzatot. Ez alapvetően a magasabb infláció miatti magasabb nyugdíjkiadásnak, illetve a teljes 13. havi nyugdíjkiadás kifizetésének köszönhető. Az szja-visszatérítés 680 milliárd forint volt. A hathavi, úgynevezett fegyverpénz, tehát a rendvédelmi ágazatban foglalkoztatott katonák, rendőrök és egyéb rendvédelmi szereplők, rendvédelmi foglalkoztatottak részére 271 milliárd forint volt ez a kifizetés. A lakossági rezsikompenzáció, tehát ami biztosította azt, hogy ne kelljen a piacon is elsősorban a háború miatt megnövekvő energiaköltségeket a lakosságnak viselnie, hanem ezt a központi költségvetés jelentős részben átvállalta, ez 699 milliárd forint volt 2022-ben. A lakástámogatások többlete elsősorban az otthonfelújítási program miatt, ez a 3 plusz 3 milliárd forintos program, 253 milliárd forint volt, és a babaváró-támogatások többlete 78 milliárd forint. Ha ezeket összeadjuk, ez 2609 milliárd forint. Tehát ezek mind többletek a betervezett kiadások felett.

Tehát én azt gondolom, hogy az az állítás, hogy ez a többletbevétel nem a lakossághoz került vissza, hanem tőlük el lett véve valamilyen formában, tételesen cáfolható a betervezett és a tényleges kiadás, a tényleges költségvetés összevetése során.

Igen, ami itt az infláció alakulásával kapcsolatos vita, ennek már egy könyvtárnyi irodalma van talán Magyarországon. Való igaz, hogy magas, Európában az egyik legmagasabb infláció alakult ki 2022-ben és egyébként 2023-ban is Magyarországon. Azt gondolom, ennek nagyon sok összetevője van, ahány közgazdász, annyiféleképpen és olyan arányban látja ennek az okait.

Egy fontos összetevője biztos, hogy Magyarországon a gazdaság szerkezete, illetve az energiaellátás szerkezete és az energiainport magas aránya miatt elsősorban vagy jelentős részben ez egy importált infláció. Illetve nyilvánvalóan itt a monetáris politika lépéseit is meg kell néznünk, hogy a jegybank miként reagált arra, hiszen az infláció alakulása elsősorban nem kormányzati felelősség, hanem jegybanki felelősség. Természetesen a kormánynak is mindenkor érdeke, hogy az infláció a lehető legalacsonyabb szinten alakuljon, de a jegybanknak viszont a fő feladata az, hogy az árstabilitást biztosítsa. Tehát e tekintetben bizonyosan közrejátszanak a jegybank intézkedései is az infláció alakulásában.

Természetesen meg kell itt említeni, hogy mindazok a háború következményeként meghozott szankciós intézkedések is abba az irányba hatottak, hogy az energiáért Magyarországnak többet kellett fizetnie, mint mindenkinek, és az árakban ennek a megjelenése magasabb arányú volt az előbb említett okok miatt, mint a többi országban.

Az extraadókról is volt szó. Azt gondolom, hogy nagyobb, tehát több száz milliárd forintos nagyságrendben extraadót két ágazattól szedett be a kormány. Mindkét ágazatban úgy keletkezett az extraadó alapja, hogy gyakorlatilag az ágazati szereplők ezért nem kellett, hogy semmit tegyenek, tehát egyfajta automatizmus alapján. Ez részben az energiaágazat volt, ahol ezt az automatizmust az Ural-Brent olaj közötti árkülönbség okozta az ezzel foglalkozó cégeknél, elsősorban a MOL-nál, illetve a bankszektor, ahol pedig abból származott a magas profit, hogy a jegybank a bankszektor nála elhelyezett betétje után egy nagyon magas kamatot fizetett, tehát anélkül, hogy bármit kellett volna tennie, sok száz milliárd forint profit keletkezett. Ez egyébként az idei évben is, mármint a bankszektor esetében így van. Az idei évben is van egy elég magas szintű bankadó, de a kormány úgy döntött, hogy tovább nem adóztatja ezt a szektort.

Az államadósság alakulásában én szintén nem tudok azzal egyetérteni, hogy e tekintetben a folyamatok kedvezőtlenül alakultak volna az elmúlt években. Az Alaptörvényünk is rögzíti azt, hogy a gazdasági visszaesés kivételével minden évben csökkennie kell az államadósság-mutatónak, tehát az államadósság nominális értéke és a GDP nominális értéke hányadosának. Ha ezt megnézzük, akkor ez 2010-ben 80 százalék, '11-ben 80,3 százalék volt. Onnantól kezdve egészen 2019-ig 65,3 százalékra, tehát 15 százalékpontot csökkent ez a mutató.

Mindannyian tudjuk, hogy 2020-ban egy olyan esemény következett be a Covid-járvánnyal, ami ennek a hányadosnak mind a két oldalát, mint a két részét negatívan érintette. Egyrészt a gazdaság leállása és fokozatos újraindulása miatt, az egyes ágazatok teljes krízise miatt a nominális GDP is csökkent, tehát az, ami ennek a hányadosnak a nevezője, az csökkent, illetve a számláló, tehát az államadósság pedig amiatt, hogy amint már említettem, ebben a helyzetben csökkentek a költségvetés bevételei, és nőttek a kiadásai, amiatt pedig nőtt, ezért óhatatlanul a hányados egy jelentős növekedésen ment át, és így a 65,3 százalékos 2019. évi államadósság-mutató e két hatás miatt 79,3 százalékra nőtt 2020-ban. 2020 óta viszont azt figyelhetjük meg, hogy gyakorlatilag átlagosan egy 3 százalékpontos csökkenés következett be, 2022 végén ez 73,9 százalék lett.

Tehát gyakorlatilag két válság, egyrészt a Covid-válság, másrészt a '22-ben bekövetkező háborúra visszavezethető válság eredményeként is a 2010-11-es éveknél egy lényegesen alacsonyabb államadósság-mutató jellemezte a 2022-es évet, és azt is most már jól előre tudjuk jelezni, hogy 2023-ban ez az arány tovább fog csökkenni körülbelül újra egy nagyjából 3-4 százalékponttal, tehát elég jelentősen.

Ami az ehhez kapcsolódó kamatterhet illeti, valóban, ahogy az infláció és a kamatszintek az országban nőnek, ez egy természetes jelenség, akkor az új

adósságelemekre, tehát az újonnan kibocsátott állampapírokra értelemszerűen magasabb kamatot kell fizetni, és ez megnöveli a kamatterheket. Az ebben a tekintetben viszont egy jó hír, hogy a magasabb kamatok jellemzően vagy nagyon nagy részben visszakerülnek a hazai szereplőkhöz, hazai lakossághoz és hazai vállalati szektorhoz. Tehát egy kisebb részük csak az, ami, ha úgy tetszik, elhagyja a határokat, tehát Magyarországról a kamatjövedelemnek egy kisebb része csak az, ami kikerül az országból. Azt hiszem, hogy ezekre szerettem volna reagálni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak, hogy hosszan válaszolt. Megkérdezem kollégáimat, hogy van-e másnak kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nekem lesz, csak először megkérdezném, hogy van-e más, akinek ilyen óhaja van. *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyen igényt nem érzékelek.

Én két adagban mondanám el, két részre bontva fogom majd elmondani. Gyorsan átadom a szót alelnök úrnak. Lenne nekem majd néhány kérdésem, és aztán majd felolvasnám a frakcióm sztoriját pedig a telefonomról. De hogy ne érje szó a ház elejét, átadnám az ülés vezetését Szabó Zsolt alelnök úr kollégámnak.

(Az ülés vezetését Szabó Zsolt, a bizottság alelnöke veszi át.)

SZABÓ ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntöm a Költségvetési Bizottság ülését. Átvettem az ülés vezetését, és egyben megadom a szót elnök úrnak. Parancsoljon, elnök úr!

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke: Nagyon szépen köszönöm, alelnök úr. Tehát, amit itt már fegyelmezetlenül az előbb elkezdtem mondani, ha megengedik, én először föltennék néhány kérdést. A kérdéseim számát egy tucatban is mérhetném, de a tucatnyi kérdésből negyedtucatszám biztos többet, de féltucatszám kevesebbet, lehet, hogy pont harmadtucatszám kérdést fogok föltenni, még nem számoltam össze pontosan. Mindig megmondom, hogy mi lenne a témakör, hogy tudjon keresni.

Az első: a Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezetében szereplő beruházásösztönzési célú irányzatokról lenne szó, amit szeretnék arról kérdezni, mert ez az eredeti és gyakran az évközben is módosított összeghez képest jelentősen túlteljesül. Ezt már a költségvetési évet megelőzően is tudni lehet, hiszen az ezen a soron kifizetett összegekről vállalatokkal kötött, a támogatás évenkénti összegét meghatározó egyedi szerződéssel rendelkeznek.

Én fölolvassam, amit itt látok. 2022. december 31-én ennél a BC-nél, a bizonyos beruházásösztönzési célú irányzatnál a kötelezettségvállalással érintett szerződések száma 166 darab - olvasom önöktől -, a beruházásösztönzési célú képzési támogatási szerződések fennálló állománya pedig 11 darab volt. Ez eddig csak az intro mondat. A szerződött állomány alapján fennálló kötelezettségvállalás '22. december 31-én a BC tekintetében 320 milliárd forint volt, ebből a '23. évre ütemezett kötelezettségvállalás állománya pedig 244 milliárd forint volt - írják önök. Ehhez képest, most már mondom én, az idei költségvetés eredeti előirányzata és a december végi dátumnál nem sokkal korábban rendeletben módosított költségvetésben csupán 132 milliárd forintot terveztek önök ezen az előirányzaton, ami a jelenlegi és a módosított összeg is, tehát kevesebb, mint a várhatóan felmerülő kifizetés, ez a 208-209 milliárd forint.

Tehát a szerződésállomány alapján szerintem akkor objektíven megállapítható, hogy mekkora kötelezettséget vállalt a kormány e kifizetésekre, ezért a közvélemény és persze minket, a bizottságot vagy a parlamentet is szerintem félrevezető lépés, ha ennél az összegnél alacsonyabb összeget terveznek önök ezen a soron.

Tehát az első kérdésem az lenne, hogy jól gondolom-e, vagy rosszul gondolom, tegye meg, hogy segít abban, hogy ennek a költségvetési sornak majd a megalapozottsága mennyiben teljesül. 1.

Tényleg válogatok a sok közül, egy másodperc. Mondjuk, a következő, amit föl szeretnék tenni, az az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások. Idéznék önöktől: „Az állami vagyonnal kapcsolatos költségvetési kiadások 1155 milliárd forintot tettek ki a 2022. évben. Az év során megvalósult kormány-, illetve miniszteri hatáskörben jóváhagyott átcsoportosítások a vagyonkiadások 800 milliárd forintos összegére előrejelzett, tehát összességében 1266 milliárd forintra növelték.” A kérdésem az, hogy meséljen már nekem, legyen szíves, ennek a növekménynek az okáról. Ez egy laza, mondjuk, hogy 400 milliárdos különbség, sőt több is annál, 58 százalékos többletről van szó. Tehát számszakilag is nagyon nagy szám, és arányaiban is nagyon nagy szám. Tegye meg, hogy megmondja, hogy miről szól. Ez kettő volt eddig.

Legyen a harmadik: az önkormányzatokról lenne szó. Idéznék önöktől: „Az államháztartás önkormányzati alrendszerében a '22. évben 3197 volt a helyi, azaz megyei és települési önkormányzatok száma. A helyi önkormányzatok a Kincstár által pénzügyileg jóváhagyott beszámoló adatain alapuló adatszolgáltatás szerint 2022-ben a hitelforrások nélkül 3721 milliárd forinttal gazdálkodhattak, a költségvetési évre meghatározott eredeti előirányzathoz képest 500 milliárd forinttal többel. Ehhez a központi költségvetés 1082 milliárd forintot, a '21. évi támogatások 106,7 százalékát biztosította.” Tehát itt a kérdésem az, hogy miközben az egyes kiadások dinamikája markánsan megugrott, az önkormányzati szektoré mindössze ezzel kevesebb, mint 7 százalékkal, 6,7 százalékkal, miközben a szektor a demokrácia alapja, a szubszidiaritás kikerülhetetlen szegletköve. Mi az oka annak, helyettes államtitkár úr, hogy az önkormányzatiság elve ez alapján is, tehát számszakilag is látva megsértésre kerül? Ön szerint mi lesz ennek a tendenciának a végpontja? Ez volt az én harmadik kérdésem. Még kettő lehet?

A negyedik kérdésem az önkormányzathoz kapcsolódik: a bizonyos szolidaritási hozzájárulás kérdése. Idézem önöktől: „A szolidaritási hozzájárulásból a budapesti befizetésből a '22. évben - ezt így, ahogy kiolvasom, szerintem - 157 012 millió forint, tehát 157 milliárd forint folyt be a központi költségvetésbe. A 2021. évben ez az összeg 155 044 millió, tehát 155 milliárd forint volt. Hasonló lesz itt is a kérdésem: ön szerint hol van ennek a határa, ameddig ez az egyébként nehéz műfaj, ez a szolidaritási hozzájárulás alapján egy önkormányzat terhelhető? Ennek a módszernek, ennek a szolidaritási hozzájárulásnak a problematikája megoldása még várat magára, hiszen a bíróság is a Fővárosi Önkormányzat esetében, a Fővárosi Ítéltáblától az év végéig a Fővárosi Önkormányzat azonnali jogvédelmet kapott. A per végének megvárása tehát indokolt lehetne. Ez lenne, mondjuk - hogy mondtam? négy - a harmadtucatnyi kérdés.

De hadd legyen még egy jutalomkérdésem a végére. Itt volt nálunk a kínai népi gyűlés - azt hiszem, jól mondom a kifejezést - költségvetési bizottságának egy delegációja néhány hónappal ezelőtt, amelyet a bizottság elnöke vezetett. Egy nagyon jó hangulatú szakmai eszmecsere volt. Azóta zúg a fülemben az egyik állítás, amit, még egyszer jelzem, a kínai népi gyűlés költségvetési bizottságának az elnöke mondott el itt nálunk, tán ebben a teremben a beszélgetésünkön. Ő azt mondta, és azt ígérte, majd meg is mutatja, hogy nekik van egy applikációjuk, neki, mint bizottsági elnöknek van egy applikációja, ahol valós időben nézheti a költségvetés alakulását. Amikor elmondtam neki, hogy nálunk meg úgy van, hogy a következő év novemberében itt huncutkodunk egy bizottsági ülésen egy előző évi zárszámadásról, pókerarca van, de akkor azért láttam azt, hogy a szeme mosolygott ezen kicsit kínosan.

Helyettes államtitkár úr, a jutalomkérdésem az, hogy fejlesztik-e már önök ezt az applikációt, ahol mi itt, a bizottság tagjai, a bizottsági elnök, akár minden képviselő valós időben nézheti a költségvetés alakulását, olyan módon, ahogy a kínai népi gyűlés bizottsági elnöke nézheti. Ezt csak ilyen jutalomkérdésnek gondoltam.

Nekem ezek lettek volna a kérdéseim. Én most alelnök úrra bízom, hogy visszaadja-e a szót államtitkár úrnak, hogy válaszoljon erre, vagy pedig mondjam el a mondókámat, amit a frakció nevében mondanék el. Ez az ön döntése.

ELNÖK: Szerintem célszerű, ha elnök úr most elmondja a mondanivalóját, és akkor egyben tud rá helyettes államtitkár úr válaszolni.

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Akkor én fölolvassam azt, ami a frakciónk álláspontja. Mondom közben akkor, jó? Vártam egy picit helyettes államtitkár úrra. Mondhatom közben? Mondom akkor közben, jó. *(Dr. Adorján Richárd: Igen.)*

Úgy kezdődik a mondókám, hogy nem sikerült a kormánynak a 2022. évi költségvetés végrehajtása. Ez szerintem egy jó első mondat. Ha röviden akarjuk összefoglalni azt a több száz oldalas anyagot, amit benyújtottak az Országgyűlés elé, akkor ez az egy mondat mindent elmond.

Több megközelítésben sem sikerült a tavalyi büdzsét teljesíteni. Először is, már a költségvetés tervezése sem sikerült, hallottuk erről már előbb egyébként a beszélgetést. Amit tárgyalunk, az nem hasonlít ahhoz a törvényhez, amit az Országgyűlés fogadott el, és aminek végrehajtására a képviselők felhatalmazták a kormányt.

Ugyanezt fogom mondani, mint amit Ander alelnök úr mondott, hogy 2022-ben hatvan olyan Magyar Közlöny jelent meg, amelyben kijött egy határozat arról, hogy már megint megváltoztatták a büdzsét. Ezek közül hat még 2021-ben jött ki, vagyis mielőtt egyáltalán hatályba lépett volna a '22-es költségvetés, már bele kellett piszkálniuk, és további 54 alkalommal pedig év közbeni módosítás volt. Vagyis 2022-ben átlagosan 6 nap 18 óránként kellett hozzányúlni a költségvetéshez. Ezekben összesen 2693 milliárd forintot helyeztek át a büdzsé egyik helyéről a másikra, vagyis a kiadási főösszegnek úgy lazán a tizedét rendeletekkel mozgatták önök év közben.

Na, de nem sikerült rendbe tenniük a költségvetést sem, sőt, jól látszik, hogy egyetlen cél vezérelte a kormányt: a szavazatvásárlás, a szavazók megtevesztése. Azt a fikciót próbálták önök elhíttetni az emberekkel, hogy a magyar gazdaság és költségvetés remek formában van. Erről azonban gyorsan lehullott a lepel, az év végére a gazdasági növekedés eltűnt, recesszióba fordultunk, elapadtak az adóbevételek, megugrott az államadósság, és elszabadult az infláció.

Érdemes megnézni a számokat, hogy mihez is vezetett a felelőtlen gazdaságpolitikájuk. Tény, hogy a tervezett 3 százalékos helyett 14,5 százalékos lett az infláció. Az is tény, hogy a pénzforgalmi deficit a tervezett 3152 milliárd forinttal szemben 4672 milliárd lett, ami 48 százalékos túllépés, és ebben még nincs benne az extra 800 milliárd forintos gázvásárlásuk sem. A GDP arányában 6,2 százalékos lett a hiány, ennek megugrása pedig kéz a kézben jár együtt az államadósság növekedésével.

Az is tény, hogy 2021-ben még „csak” 1460 milliárd forint ment az államadósság kamataira; tavaly ez már 2143 milliárd forint volt. Összehasonlításképpen: a kormány ennyit fordított tavaly összesen a teljes oktatási rendszerre.

Látjuk, hogy a legnagyobb vesztes az oktatás. Mindez sok mindent megmagyaráz, ami a közoktatásban történik. Ha nem hajlandóak tisztességes megélhetést biztosítani a pedagógusoknak 10-15, sőt, 20 százalékos fölé emelkedő infláció idején, ha nem hajlandóak iskolaépületekre, tanuszodákra költeni, akkor garantált a közoktatási

rendszer összeomlása. Ez már nem egy távoli, hipotetikus jövőkép, ez már a mindennapok problémája konténeriskolákkal, gyermekmegőrzőként működő általános iskolákkal, krónikus szaktanárhiányban szenvedő középiskolákkal.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a '22-es, újraindításnak - önök így hívták - nevezett költségvetésből egy hibrid, osztogató-fosztogató választási költségvetés lett, ami először adott, aztán elvett, lényegében kétszer is átverve ezzel a választókat. Az év első felében, a választások előtt még az osztogatásé volt a főszerep, mintha minden rendben lenne a költségvetéssel: a 13. havi juttatás kétheti összeg helyett teljes havi összegként került kifizetésre; a rokkantak egyösszegű kompenzációt kaptak az Alkotmánybíróság döntése miatt; és ekkor utalták a hathavi fegyverpénzt és a családok adó-visszatérítését.

Na, de aztán jött a feketeleves. Nem elég, hogy folytatódott az infláció 2021 őszi meginduló brutális növekedése is, a kormány már nyáron szűkítette a rezsikiadásokhoz nyújtott állami támogatást, ami nem csupán a családokat, hanem a vállalkozásokat is hátrányosan érintette, sokszorosára növelve rezsiköltségeiket, ez pedig további áremelkedést hozott, tovább növelte az inflációt.

Mindeközben az oktatás, az egészségügy és a rászorulóknak segítése továbbra is sokadrangú probléma a Fidesz szemében, ha egyáltalán foglalkoznak vele.

Ezekre tekintettel szerintünk nem támogatható a 2022. évi zárszámadás. Ezt szerettem volna elmondani a harmadtucat kérdésemmel és a mondókámmal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen elnök úr véleményét. Megadom a szót helyettes államtitkár úrnak, egyben visszaadom az ülés vezetését elnök úrnak.

(Vajda Zoltán, a bizottság elnöke átveszi az ülés vezetését.)

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Megpróbálok válaszolni a feltett kérdésekre. *(Dr. Szűcs Lajos távozik az ülésről.)*

Kezdem talán itt a legvégén, ami az egészségügyi és oktatási kiadásokat illeti. Azt gondolom, hogy a számok némiképpen azért mást mutatnak. Az egészségügy GDP-arányos kiadása nagyjából stagnált, az összes kiadáson belüli megoszlása 10,2-ről 10,5 százalékra nőtt 2021-ről 2022-re. Az oktatás területén ugyan valóban láthatunk egy csökkenést, 10,8 százalékról 8,4 százalékra, ami a kiadásokon belüli megoszlást illeti, ennek azonban leginkább egy technikai oka van, nevezetesen, hogy a felsőoktatáson belül az alapítványi felsőoktatások kikerültek az államháztartás rendszeréből. Nekik nem a teljes kiadásuk, hanem már csak a közvetlen állami támogatásuk jelenik meg a költségvetésben. Tehát, ha úgy tetszik, nettó módon jelenik meg ezeknek az egyetemeknek a kiadása, és ezért lehetséges az, hogy a felsőfokú oktatásnál nagyjából egy 500 milliárd forintos csökkenést látunk, ez azonban csak, hogy mondjam, egy technikai ok miatt, már a költségvetési számok szempontjából technikai ok miatt, természetesen tartalmi intézkedésre visszavezethető ok miatt van így.

Ami az applikációt illeti, valóban én sem tudok ilyen applikációról, azonban egy jó hírt is hadd mondjak. A Magyar Államkincstárnál, azt hiszem, nagyjából öt éve folyik egy olyan munka, ami az informatikai rendszerét, a költségvetési végrehajtási, informatikai rendszerét, a számlavezetési rendszerét akár a központi költségvetési szerveknek, akár önkormányzatoknak, és a többi, a kötelezettségvállalási rendszerét, és így tovább, új alapokra helyezi, és ennek kapcsán el kell mondjam, hogy a Kincstár honlapja is megújult. Tehát, ha ma az ember felmegy a Kincstár honlapjára, akkor egy olyan adattárház találhat ott, ami, ha nem is valós időben, de egészen friss adatokat

tartalmaz a költségvetés végrehajtásával kapcsolatban, soronként lehet megnézni a bevételi és kiadási számok alakulását.

A Pénzügyminisztérium - de önök ezt biztos jól tudják - havonta, nagyjából minden hónap 21-22-én szokott részletesen beszámolni az előző havi pénzforgalmi központi költségvetési alakulásról, tételesen, adónemenként, illetve főbb kiadási aggregátumonként. Tehát azt gondolom, hogy akit a költségvetés végrehajtásának alakulása számszakilag is érdekel, az utána tud nézni ma is, de valóban azt kár lenne vitatni, hogy e tekintetben a XXI. században van mit tennie a kormánynak is.

Ami a kérdéseket illeti, ott hadd kezdjem a beruházásösztönzési célleírányzattal. Valóban, ez egy igen nagy tétele a költségvetésnek. Hadd helyesbítsem azt, hogy ennek a tervezése és a végrehajtása teljesen külön pályán mozog. Ez egy olyan eljárás, amiben az úgynevezett EKD, egyedi kormánydöntésekkel külföldi, de hazai nagy cégek is beruházásokhoz jellemzően 15-25 százalékos támogatási intenzitást kapnak, ami előre valóban elég nehezen tervezhető. Itt jellemző az a jelenség, hogy sokkal nagyobb a kötelezettségállomány, mint ami abból akár az ütemezés szerinti, tehát a kötelezettségvállalás ütemezése szerinti kifizetés adódna. Tehát nem fog - és ez minden évben így volt, mindjárt számokat is mondok, ezt előre lehet tudni - akkora kiadás keletkezni a kötelezettségvállalásból, mint amit a számok mutatnak. Ennek elsősorban az az oka, hogy ezek a beruházások is, mint általában egyébként minden magánvállalati és egyéb beruházás, sajnos az a megfigyelhető jelenség itt is jellemző, hogy nem haladnak olyan tempóban, és természetesen a magyar költségvetésből a kormány csak elkészült és a vállalt teljesítményt teljesítő elemek vagy mérőföldövek után fizeti ki egyedi kormánydöntés alapján ezt a támogatást a cégeknek. Ez alapján a kifizetés ütemezése lényegesen elhúzódik ahhoz képest, ahogy a kötelezettségek vállalva lettek.

Ha azt megnézzük, hogy az elmúlt években mekkora előirányzata volt ennek az úgynevezett beruházásösztönzési célleírányzatnak, akkor azt látjuk, hogy 2020-ban és '21-ben ez egy 80 milliárd forintos előirányzat volt, és az év végi teljesítés azonban '20-ban csak 68,8 milliárd forint volt, '21-ben csak 62,7 milliárd forint. Tehát ezekben az években éppen ellentétes előjel volt a tervezett összeg és a teljesítés között. Valóban 2022-ben szintén 80 milliárd volt a megtervezett összeg, és 170,6 milliárd forintos kiadás adódott. Ez annyiban valóban rossz hír, hogy több támogatást kellett fizetnünk a cégeknek. Azt gondolom viszont, hogy annyiban egy jó hír, hogy azok a beruházások, amikkel ezt az ország támogatta, azok jobb ütemben haladtak előre, mint azt korábban gondoltuk, vagy mint azt a tervezésnél megterveztük. Tehát a magyar gazdasághoz való hozzájárulás, az adóbevételek növekedéséhez való hozzájárulás erőteljesebben következett be, mint ahogy azt a költségvetésben megtervezett ütem szerint gondoltuk.

Azt gondolom, hogy részben okulva a 2022-es, már a tervezéskor látott túlfutásból, 2023-ra már egy lényegesen magasabb előirányzat - 132 milliárd forint, ahogy elnök úr is idézte - lett megtervezve. Én abban a mai napig kifizetési számot nem tudok. Előttem egy olyan adat van, hogy szeptember 30-ig 122,7 milliárd forint lett ebből kifizetve. Tehát az év első három negyedévében még nem érte el az előirányzatot ez a kifizetési összeg.

Az államivagyon-kiadások túlfutása alapvetően a gazdaság-újraindítási programok előirányzatból biztosított többlettámogatásoknak és tőkeemeléseknek köszönhető. Bocsánat, hogy ilyen nagy oldalszámot mondok, de ez egyben azt is mutatja, hogy a kormány igyekszik az elmúlt években kialakított hagyományokhoz, illetve évtizedes hagyományokhoz ragaszkodva nagyon részletesen beszámolni a költségvetés teljesüléséről, ezért egy nagyjából 4-5 ezer oldalas, többkötetnyi indokolás tartozik a törvényhez.

Ennek a 3942. oldalán található, az részletesen sorolja fel, hogy mik azok a tőkeemelések és támogatások, amelyek a költségvetésből '22-ben az egyes cégeknek, értelemszerűen állami vagy részben állami tulajdonú cégeknek mentek. Ez mintegy 311,5 milliárd forint összegű. A MÁV Zrt.-nek, MFB Zrt.-nek, BMSK Zrt.-nek, és sorolhatnám. Itt a Corvinus Zrt.-t emelném ki 130 milliárd forinttal, illetve az MFB-t 170 milliárd forinttal.

Fontos azt hangsúlyozni, hogy ezek az összegek a pénzforgalmi hiányt valóban rontják, hiszen ezt az összeget ki kell fizetni ezeknek a cégeknek, azonban az uniós módszertan szerinti hiányt nem rontják, hiszen ott pénzügyi tranzakciónak minősülnek, és az Unió módszertana szerint ezeket nem kell a hiányba beleszámítani, hiszen egyfajta befektetésnek tekinti ezeket az Unió, és emiatt a hiányunkat nem rontják. Az államadósságot természetesen érintik, hiszen ki kell fizetni ezeket az összegeket, de amint az előbb elmondtam a korábbi kérdésre válaszolva, ennek ellenére nemhogy nem nőtt az államadósság, hanem jelentősen csökkenni tudott az elmúlt években és így 2022-ben is.

A végére hagytam a helyi önkormányzatokat, ahol talán a legkevésbé tudok pontos választ adni. A 803. oldalról idéznék: itt a költségvetésben meglévő jogcímenek és a szaktörvényekben és az önkormányzati törvényben meglévő jogcímenek a kormány teljesítette mindazokat a kifizetéseket, így a minimálbér-emelkedésből, garantáltbérminimum-emelkedésből, a kulturális ágazatban, az egészségügyi ágazatban, a szociális ágazatban történt béremelésből adódó többleteket vagy a gyermekétkeztetéshez kapcsolódó többleteket. Itt kifejtésre kerül a 803-804. oldalon, hogy pontosan mik azok az új címek, amiket létrehozott a kormány a számára biztosított lehetőség alapján.

A szolidaritási hozzájárulási adóról hadd kérdezzem meg még egyszer, hogy mi volt a pontos kérdés, bocsánat.

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban: ELNÖK: Az, hogy ön szerint meddig terhelhető egy önkormányzat. Számot is mondtam önnek, hogy 155 milliárd forint volt '21-ben, ez már 157-re növekedett '22-ben. Egyáltalán mit gondol ennek az adónak a módszeréről? Problémásnak gondolja-e ezt? Azt is jelzem, hogy itt jogi helyzet állt fenn, mert a Fővárosi Önkormányzat bírósághoz fordult, és a Fővárosi Ítéltáblától az év végéig jogvédelmet kapott a tudomásom szerint ezzel kapcsolatosan. Általában mi a véleménye erről az adózási módról vagy erről a formáról? Az is nagyon jó nekem, én nem akartam ilyen helyzetbe hozni önt, hogy írásban kapok öntől egy e-mailt erről. Mit szól ehhez? *(Szabó Zsolt felé:)* Alelnök úr egyetért? Tehát ha önnek az jó, nekem teljesen jó, ha küld nekem egy kedves mailt.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Rendben, akkor élnék ezzel a lehetőséggel.

ELNÖK: Köszönöm, oké. Mármint a többiben, csak hogy tiszta legyen, én akceptáltam a válaszait. Jó ez így?

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen akkor. Én vagyok az elnök, ugye? *(Szabó Zsolt közbeszól.)* Hopp, elkaptam a szót, hogy korrekt lesz. Magamra vettem. Ez nekem szólt? Köszönöm szépen.

Kérdezem a kollégáktól, van-e bárkinek bármi, ha hozzá szeretne szólni. (*Ander Balázs jelentkezik.*) Alelnök úrnak van. Ander Balázs alelnök úré a szó.

ANDER BALÁZS (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Egy konkrét kérdés azért lenne még. Tudna-e olyan kézzelfogható és valóban konkrét kormányzati intézkedést említeni, amely azt célozta, hogy meggátolják az extraadók lakosságra terhelését? Ön is említett itt néhány olyan szektort, ahol kimagaslóan magas volt a profit. Az extraadókkal alapvetően nekünk semmi bajunk nincs; a probléma az, amikor a magyar emberekre ezek a bizonyos cégek vagy ágazatok egészen egyszerűen áthárítják ezeket az adókat. Szóval, ezzel kapcsolatosan szeretnék hallani valami biztatót, valami pozitívumot. Köszönöm szépen.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Igen, köszönöm szépen. Részben fogok mondani ilyen intézkedéseket, részben viszont azt kell mondanom, hogy piacgazdaságban élünk, tehát azért a kormány mozgástere korlátozott a cégek magatartása tekintetében. Nyilvánvalóan azok is jogos kritikák lennének, ha mondjuk, egy adózási technika vagy egy adónem bevezetése után előálló gazdasági helyzetben vagy üzleti helyzetben utána a kormány még minden egyes esetben arról is gondoskodna, és egyébként ilyen kritikák is szoktak megjelenni, amikor ilyen lépéseket tesz, tehát minden egyes esetben arról is gondoskodna, hogy az a cég konkrétan, mondjuk, a profitjában szenvedje el ezt az adót. Egyébként én azt gondolom, hogy nagyon jelentős részben a profit tekintetében szenvedik el ezt az adót a cégek. Tehát ha megkérdezzük a bankokat, hogy örülnek-e a bankadónak, akkor én azt gondolom, hogy a válaszuk minden esetben az, hogy nem. De azt megtiltani piacgazdasági viszonyok között, hogy ők egy versenykörülmeny között, ami a bankszektorban jellemző, saját maguk alakítsák a díjrendszerüket és hitel-, betétpolitikájukat, azért nem lehet.

Ugyanakkor mégis történtek olyan kormányzati intézkedések, azt gondolom, amelyek a lakosság terheit igyekeztek csökkenteni. Amint említettem, az egyik jelentősebb különadó az energiaszektorban jelent meg. Itt nem kell mást mondanom, mint a rezsicsökkentés intézménye. Az energiaszektor szereplői a lakosság számára nem tudták felemelni vagy az MVM-en keresztül nem tudták érvényesíteni az extraadóból jelentkező többletkiadásokat azzal, hogy ezt a lakosságtól bevételként beszedik. Vagy az egyébként sokat kritizált üzemanyagplafonra is utalnék. Itt a MOL nem tudta érvényesíteni, amíg ez az intézkedés fennállt, nem tudta érvényesíteni az üzemanyagok árában a számára kirótt extraadót. Utalnom kell a kamatplafonra is, amikor a bankok szintén a lakosság számára nem tudták érvényesíteni a változó kamatozású hiteleknél az intézkedés nélkül lényegesen magasabb hitelkamatokat a lakosság irányába. Tehát én azt gondolom, hogy történtek ilyen intézkedések.

Még egyszer hangsúlyozom, közgazdászként meggyőződésemm, hogy egy piacgazdaságban nem lenne egészséges, ha ennél erőteljesebben beleszólna a kormány a piaci szereplők működésébe. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egyszer körbenézek, hogy van-e bárkinek bármilyen kérdése, szándéka, véleménye, hozzászólási gondolata. (*Nincs jelentkező.*) Ilyen igényt nem érzékelek tovább, úgyhogy a részletes vita első szakaszát lezárom.

Megnyitom a részletes vita második szakaszát, ahol tájékoztatom önöket, hogy a törvényjavaslathoz nem érkezett képviselői módosító javaslat és bizottsági saját módosításra vonatkozó kezdeményezés sem.

Kérdezem, hogy van-e valaki, aki hozzá szeretne szólni ebben a szakaszban. *(Nincs jelzés.)* Ilyen igényt nem érzékelek, úgyhogy a részletes vita második szakaszát lezárom.

Határozathozatalok

Szavazások következnek, de a szavazások előtt be kell jelentenem azt, hogy dr. Tilki Attilát dr. Szűcs Lajos képviselte múlt időben, mert hogy mostantól dr. Szűcs Lajos kollégánkat dr. Szeberényi Gyula Tamás helyettesíti. Bocsánat, ezt a szót kerestem. Ezt elmondtam.

Úgyhogy akkor most következnek a határozati házszabály 45. §-a szerinti további szükséges döntések. Döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Kérem, hogy szavazzunk erről, ki ért egyet ezzel. *(Szavazás.)* Én azt meg tudom állapítani, hogy a bizottságunk 13 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett a részletes vitát lezárta.

Döntenünk kell a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról azzal, hogy a döntés egyben a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfelelésről való döntés is. Kérem, hogy erről szavazzunk! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, 4 nem ellenében, tartózkodás nélkül a részletes vitáról szóló jelentést elfogadta.

Végül a határozati házszabály 94. § (1a) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - azaz, ha összegző jelentés benyújtására nem kerülne majd sor - már most ki kell jelölnünk a részletes vitáról szóló jelentés ismertetésére a bizottság előadóját, illetve a kisebbségi vélemények ismertetőjét, akiknek a vitához kapcsolódó bizottságokban megfogalmazódott véleményeket is ismertetniük kell majd a plenáris ülésen. A felszólalásokra összesen 60 perc áll majd rendelkezésre, amiből 30 percet a kisebbségi vélemények ismertetésére kell biztosítani.

Többségi előadót kívánnak-e állítani? *(Jelzésre:)* Igen, távollétében, akkor én úgy hallom, hogy Szűcs Lajos képviselőtársunk, bárhol is van, jelzik, hogy ő szeretne majd lenni az előadó.

Szeretném megkérdezni, illetve szeretném kérni Ander Balázs képviselő urat, hogy vállalná-e a kisebbségi vélemény előadását. *(Ander Balázs bólint.)* Bólogatással jelzi, hogy igen. Ez november 20-án várható.

Tehát Szűcs Lajos képviselőtársunk a többségi és Ander Balázs alelnök úr pedig a kisebbségi előadó. Kérem, erről szavazzunk most közösen! *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag, 14 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül kijelölte őket.

Tájékoztatásul jelzem, hogy a bizottság többségi véleményét a jelentés fogja tartalmazni, a kisebbségben maradt véleményeket pedig függelékként csatoljuk a jelentéshez. Azokat aláírva mihamarabb, még a mai nap folyamán szíveskedjenek a bizottság titkárságára eljuttatni, vagy e-mailben beszkenelve a titkárság e-mail-címére megküldeni. Fontos, ismét hangsúlyozom, hogy a határozati házszabály 117. § (3) bekezdése alapján az írásbeli vélemények csak azt tartalmazhatják, amik itt, az ülésen szóban elhangzottak.

Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr és kollégái munkáját. Az 1. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Két mondatom van az egyebekben, a második napirendi pontnál. Az egyik, csak jelezném önöknek, hogy tudjanak róla, hogy jövő hét szerdán fogja az Országgyűlés plenáris ülése tárgyalni az NMHH jövő évi költségvetését és az előző évi zárszámadását, ahol a Költségvetési Bizottságunk az előterjesztő. Szűcs Lajos képviselőtársunk fog ott beszélni.

A másik, csak, hogy tudjanak az én életemről. Hadd tájékoztassam önöket, ahogy ezt már múltkor, az előző ülésen is mondtam, hogy Brüsszelben voltam az „Az adózás jövője az EU-ban: az előttünk álló kihívások és a szükséges változások” címmel megrendezett konferencián, illetve onnan pedig Madridba mentem, ahol a stabilitási szerződés 13. cikke alapján felállított, az EU-n belüli stabilitásról, a gazdasági koordinációról és kormányzásról szóló parlamentközi konferencián vettem részt a bizottságunk képviselőjében két kollégával együtt.

Kérdezem, hogy van-e valakinek bejelentésváltoztatási vagy hozzászólási szándéka itt. *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyet nem érzékelek. Ha nincs más, akkor ezt a napirendi pontot lezárom, sőt az ülést is berekesztem. Köszönöm a részvételt és a munkát. Mindenkinek szép napot!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 13 perc)

Szabó Zsolt
a bizottság alelnöke

Vajda Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Horváth Éva Szilvia és Földi Erika